

درعبدالرحمن بن امام صادق علیه السلام

المنطق

اقسام قضیه به اعتبار موضوع

جلسه ۷۰

استاد فرخی

اقسام قضیه

قضایای حملیه را می توان به اعتبار موضوع ، به چهار بخش تقسیم نمود، که عبارتند از : «شخصیه ، طبیعه، مهمله و محصوره».

موضوع قضیه حملیه :

موضوع قضیه حملیه می تواند دارای دو صورت باشد.

۱. موضوع جزئی حقیقی باشد: در این صورت به آن قضیه ، قضیه شخصی می گویند، مانند: زید قائم.

۲. موضوع کلی باشد : این مورد دارای دو حالت است.

الف : حکم در قضیه متعلق به نفس کلی است ، یعنی افراد و مصادیقش لحاظ نشده است. در این

صورت به این قضیه ، قضیه حملیه طبیعه گفته می شود، مانند : انسان کلی ، انسان نوع .

ب : حکم در قضیه متعلق به افراد و مصادیق است، که خود دارای دو صورت است.

۱. حکم در قضیه بدلیل ابهام یا اجمال دلالتی ندارد که آیا جمیع مصادیق را شامل می شود و یا

فقط شامل بعضی از موارد است. در این صورت به این قضیه ، قضیه مهمله گفته می شود ، مانند:

«ان الانسان لفي خسر».

۲. حکم در قضیه، بیان کننده این مطلب است که آیا جمیع مصادیق را شامل می شود و یا فقط

شامل بعضی از موارد است. در این صورت به این قضیه ، قضیه محصوره گفته می شود . که خود

دو صورت دارد.

الف : کلیه : در این صورت حکم شامل جمیع مصادیق موضوع له می شود ، مانند : کل انسان

حیوان.

امام صادقؑ آن لائن مدرسہ

ب: جزئیہ : در این صورت حکم شامل بعضی از مصادیق موضوع له می شود ، مانند : لیس
کل انسان عالما.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv